

"בריאות" ע"פ הגדרת ארגון הבריאות העולמי :

"Health is a state of complete **physical, mental, and social well being**, and not merely the absence of disease"

**אבדנים
נפשיים**

(התמודדות עם אבדנים במימדים השונים;
תהליך אבל
"יאוש מול השלמה")

**מצאף הסיכון
לאבדנים בקנה**

**אבדנים
פיזיולוגיים**

(תפקודי, קוגניטיבי,
סנסורי, דימוי גוף,
תלות, חולי כרוני)

**אבדנים
חברתיים**

(מעמד, זהות תעסוקתית,
רשת תמיכה, בן/בת זוג, הכנסות, בידוד)

**מטרה: קידום הסתגלות והתמודדות עם אבדנים
שימור ושפור איכות חיים כוללת (לאו דווקא ניסיון "להבריא ממחלות"!)**

זקנה בצל השואה:

רה-טראומטיזציה עקב האסוציאציה בין אבדני הזקנה לשואה.
החלשות מנגנוני ההגנה שעזרו בהדחת הטרומה במהלך החיים.

**אבדנים
נפשיים**
(קושי באינטגרציה עקב
אבל לא פתור,
רגשות אשם, פוסט טראומה)

**אבדנים
פיזיולוגיים**
(אבדן תפקוד = מוות,
זקנים: הראשונים להשמדה,
העצמה בעקבות דמנציה,
חשש מרופאים ואנשי טיפול)

**מורכבות האבדנים
הגרו-פסיכוסוציאליים,
בקרב ניצולי השואה**

**אבדנים
חברתיים**
(רשת תמיכה פגועה עקב:
קונפליקטים בין דוריים, העברה בין דורות,
משפחות קטנות)

פגיעה בהתמודדות יעילה עם אתגרי הזקנה קשורה ל"פיצול כפול" המובנה כיום לתוך המערכת האמונה על הטיפול בזקן.

- הפיצול הראשון: פיצול בגישה הטיפולית הרואה את הטיפול בבריאות הפיסית, במנותק מהטיפול בממדים הנפשיים והחברתיים אשר יכולים להשפיע על תפיסת הבריאות הכוללת.
- הפיצול השני: פיצול (פרגמנטציה) של הרשויות האמונות על הטיפול בזקן, שמובילה לפגיעה ברצף הטיפולי בזקן וליעילות הטיפול בו ובמטפלו.

על "הפיצול הכפול" נוספת תופעת "האיננות" (Ageism) אובייקטיבית - אבחון ואי מתן טיפול הולם

מודל גרו-פסיכוסוציאלי במסגרת "עמך" באר שבע

קבלת הפנייה (פניה ישירה/הפניה ע"י אנשי מקצוע ברשויות)

הערכה "גרו-פסיכוסוציאלית":

"דגשים גרונטולוגיים" – חולי, תפקוד (ADL), קוגניציה, סנסורי...

"דגשים פסיכוסוציאליים" – הערכת התמודדות רגשית סביב

אתגרי הזקנה לצד השלכות מאוחרות של השואה

התאמת תכנית טיפול (קצרת וארוכת טווח)

חוץ ארגונית (התאמה, תיווך, מיצוי זכויות)

תוך ארגונית ("שירותי עמך")

רשויות: רווחה, בריאות, בטל"א

רשויות (ניצולי שואה): אוצר, וע"ת...

טיפול נפשי (פרטני/קבוצתי)

/טיפול בית